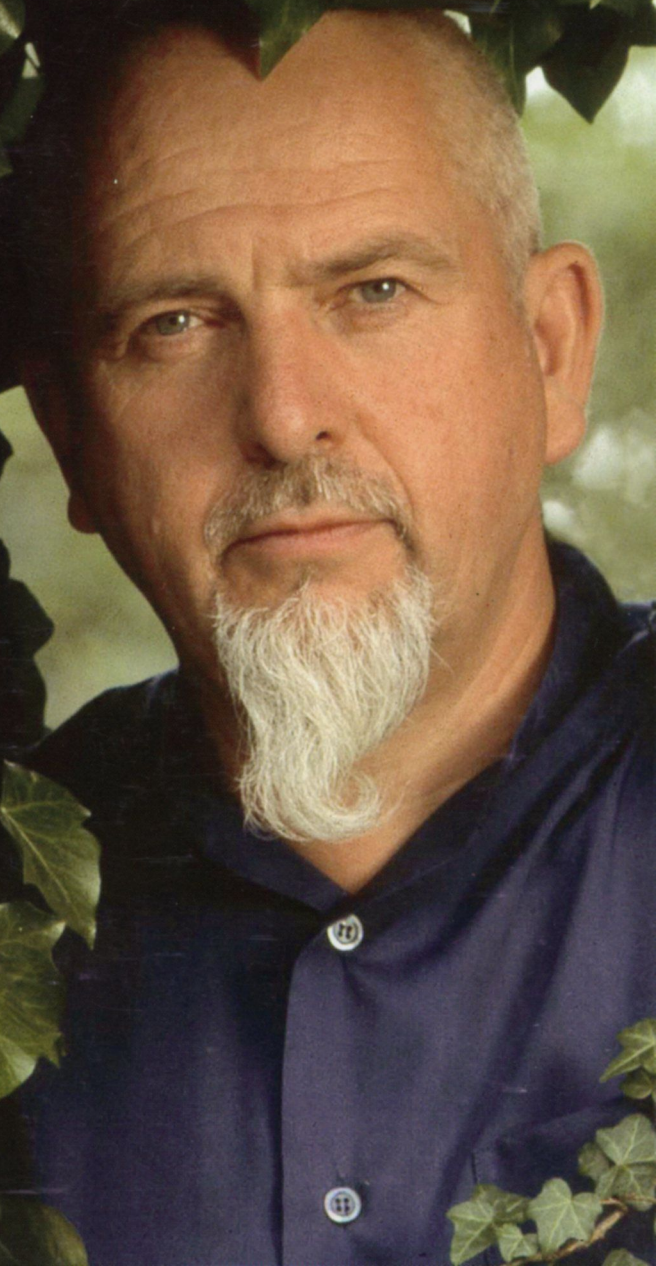

ΤΕΥΧΟΣ 435 / 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

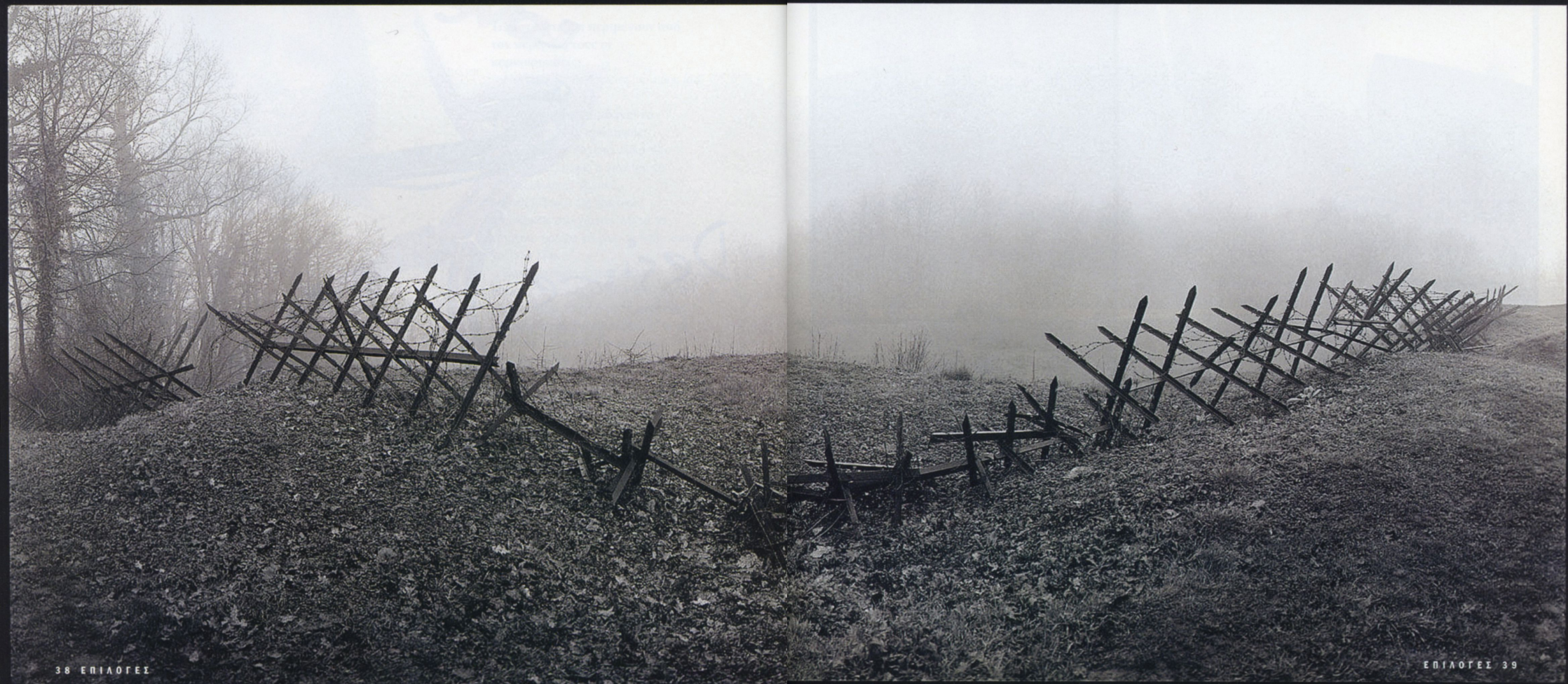
Peter
Gabriel

"ΕΠΙ ΔΥΟ ΕΤΗ, Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ JANE ALDEN STEVENS ΕΠΙΣΚΕΦΤΗΚΕ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ: ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΕΔΙΑΔΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΦΟΥΣ ΟΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΑΧΕΣ ΤΟΥ Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ. ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΗΤΑΝ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΙ ΟΜΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ, ΓΕΜΑΤΟ ΣΕΒΑΣΜΟ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΕΜΦΥΛΙΑΚΟ. Η STEVENS ΚΑΤΟΡΘΩΣΕ ΝΑ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕΙ ΤΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΕΥΛΑΒΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ."

Πέτρινα Δάκρυα

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ **ΛΑΜΠΡΙΝΗ Χ. ΘΩΜΑ**
ΛΕΞΑΝΤΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ/ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ **JANE ALDEN STEVENS**

Πέτρινα Δάκρυα

Αν και ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος είναι αυτός που θυμάμαστε περισσότερο, ο πιο οδυνηρός για την Ευρώπη ήταν ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος. Η γηραιά ήπειρος μετατράπηκε σε ένα απέραντο σφαγείο ανθρώπων. Εκατομμύρια νέοι, άνθρωποι από χώρες πλούσιες από τις λεπλοασίες των αποικιών, σφαγιά-

σθηκαν από τα "νέα όπλα", τις βόμβες και το πυροβολικό ή επέστρεψαν σακατεμένοι σε χώρες κατά πολύ φτωχότερες, που είχαν ξοδέψει σε αυτόν τον πόλεμο τα "κλοπιμαία". Όσες πατρίδες, όσες πόλεις, όσα χωριά, όσα δάση και καλλιέργειες έζησαν τις μάχες του Μεγάλου Πολέμου κουβαλούν ανεξίτηλα τα σημάδια. Ένα

από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η γαλλική πόλη Verdun, στη μάχη της οποίας έχασαν τη ζωή τους πάνω από ένα εκατομμύριο άνδρες. Διακόσιες ενενήντα χιλιάδες πτώματα ανασύρθηκαν ακέραια. Τα υπόλοιπα ήταν κομματιασμένα. Η Verdun είναι ένας από τους στοιχειωμένους τόπους που επισκέ-

φτηκε η Jane Alden Stevens. Με μέσον τη δύσκολη, πανοραμική φωτογραφία, κατέγραψε την προσωπική της συγκίνηση, τον τρόπο που ο χρόνος διαφύλαξε ή αλλοίωσε το τοπίο, χαρίζοντάς μας μία σειρά υπνωτικών και βαθύτατα συγκινητικών εικόνων. Κατεστραμμένες πατρίδες, κρατήρες που οι βόμβες άνοιξαν στη

γη κι ακόμη καίουν σαν πληγές και μαρτυρίες, σκαλισμένες πέτρες, έργα τέχνης, ή καλύτερα μνήμες και δάκρυα από πέτρα, αποτυπώνονται με την απaráμιλλη εκείνη τρυφερότητα, που τόσο δύσκολα επιτυγχάνεται όταν επιλέγεις να παρουσιάσεις ένα τόσο σκληρό θέμα. Το βιοματικό των φωτογραφιών της, ο τρόπος που

ήρεμα συμπάσχει έχουν καταγραφεί ακέραια στις φωτογραφίες της, οι οποίες συνδυάζουν την άρτια τεχνική, την προσωπική καλλιτεχνική έκφραση και τον παγκόσμια κατανοπτό Λόγο. Τι είναι όμως η πανοραμική φωτογραφία; Το είδος της φωτογραφίας που επέλεξε γι' αυτή τη δουλειά της η dr. Stevens. Χαρακτηρί-

κατεστραμμένες πατρίδες, κρατήρες που οι βόμβες άνοιξαν στη γη κι ακόμη καίουν σαν πληγές και μαρτυρίες, σκαλισμένες πέτρες, έργα τέχνης, ή καλύτερα μνήμες και δάκρυα από πέτρα, αποτυπώνονται με τη απaráμιλλη τρυφερότητα

ζεται από την ευρύτητά της, που αντιστοιχεί τουλάχιστον στη γωνία "λίψης" των ματιών μας και μπορεί να φτάνει έως και τις 360 μοίρες. Η πανοραμική φωτογραφία μπορεί να είναι είτε ασπρόμαυρη είτε έγχρωμη. Συνήθως, οι φωτογράφοι της πανοραμικής φωτογραφίας τυπώνουν μόνοι τους το αποτέλεσμα.

TEARS of STONE

Οι "Επιλογές", εντυπωσιασμένες από το επίπεδο της δουλειάς της dr. Stevens, ζήτησαν από την καλλιτέχνη να επιλέξει και να παρουσιάσει, με δικό της κείμενο, τέσσερις από τις πιο αγαπημένες φωτογραφίες των "Πέτρινων Δακρύων" της. Χάρη στην αποδοχή της πρότασής μας, μία αποκλειστικότητα αλλιώς από τις συνήθειές σας περιμένει τις επόμενες σελίδες.

01 BERKS CEM ETY

Επέκταση Νεκροταφείου Berks (Βρετανικό), Γαλλία

"Ήταν πολλές οι φωτογραφίες των στρατιωτών που κείτονταν μπρος στις ταφόπλακες, πολύ περισσότερες απ' όσες περιμένα πως θα 'βρισκα ανα-

λογιζόμενη πριν από πόσα χρόνια είχαν σκοτωθεί αυτοί οι στρατιώτες. Κάθε φορά που έβλεπα ακόμη μία φωτογραφία, αναρωτιόμουν ποιος μπορεί να την είχε αφήσει εκεί. Ένας αγαπημένος; Ένας φίλος; Ένας ξένος; Αν δεν υπήρχε κάποιο σημείωμα που να συνόδευε τη φωτογραφία, δεν υπήρχε τρόπος να το μάθεις."

02 MEMENTO VREM

Memento
Γερμανικό Στρατιωτικό
Νεκροταφείο, Γαλλία

"Είδα, ενώ ακόμη βρισκόμουν μακριά, μια μικρή φωτογραφία τυλιγμένη σε πλαστικό και κρεμασμένη πάνω σε ένα σταυρό με σκαλισμένα τέσσερα ονόματα. Πλησίασα και ανακάλυ-

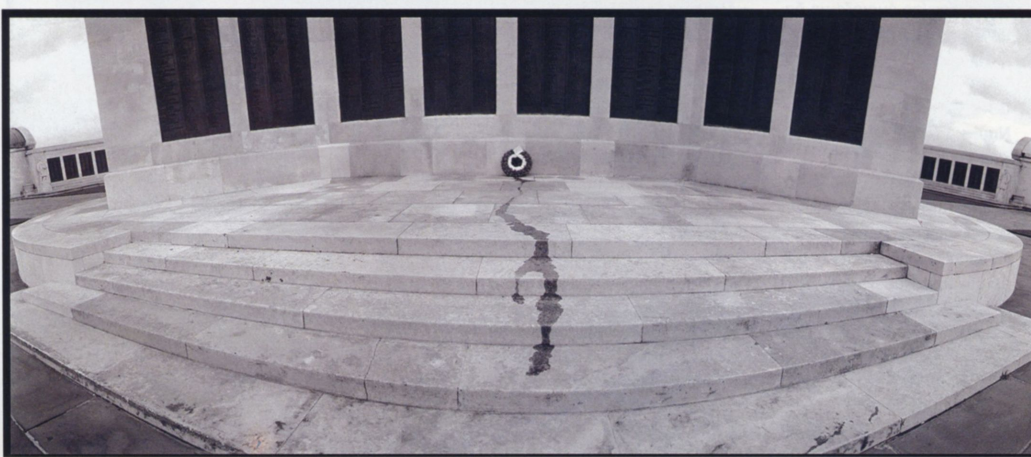
01

02

03

Πέτρινα Δάκρυα

Η καθηγήτρια Καλών Τεχνών και φωτογράφος Jane Alden Stevens.

JANE ALDEN STEVENS

Η Jane Alden Stevens είναι καθηγήτρια Καλών Τεχνών στο Πανεπιστήμιο του Σινσινάτι. Από το 1981 παρουσιάζει φωτογραφίες της σε διάφορες εκθέσεις, κυρίως στις ΗΠΑ, αλλά και σε χώρες όπως η Βραζιλία και η Φιλανδία. Έχει λάβει τιμητικές διακρίσεις και έχει αναγορευτεί τιμητικά Master

της Πανοραμικής Φωτογραφίας. Έργα της φιλοξενούνται σε μουσεία των ΗΠΑ, της Ινδίας, της Ουκρανίας και της Βραζιλίας. Η τελευταία της δουλειά, στην οποία αφιέρωσε δύο χρόνια από τη ζωή της, φέρει τον τίτλο Tears of Stone: World War I Remembered ("Πέτρινα δάκρυα, Ενθύμια του Α' Πα-

γκοσμίου Πολέμου"). Η προσκυνήτρια-καλλιτέχνη κατέγραψε με συγκίνηση στο έργο της, το οποίο πρόσφατα κυκλοφόρησε στις ΗΠΑ σε έναν καλαίσθητο τόμο, τους τόπους του μαρτυρίου και του θανάτου που, ενενήντα χρόνια μετά το Μεγάλο Πόλεμο, κουβαλούν ακόμα τα σημάδια του.

ψα ότι η δροσιά της μέρας είχε περάσει μες στο πλαστικό και συγκεντρωνόταν εκεί με τρόπο που ο αεροπόρος της φωτογραφίας έμοιαζε να δακρύζει. Απόμεινα εκεί και το σκεφτόμουν ώρες πολλές."

03 CHATHAM NAV MEM Ναυτικό Μνημείο Chatham, Βρετανία

"Έφτανα στο μνημείο, όταν η καταρακτώδης βροχή είχε μόλις κοπάσει. Ο άνεμος φυσούσε με δύναμη. Καθώς φωτογράφιζα, άκουγα διαρκώς μικρές 'βολές' μουσικής, που έρχονταν και φεύγανε με την πνοή του ανέμου. Κίνησα να φύγω και είδα μια νέα γυναίκα να περπατά αργά μες στη χέρσα εκείνη Γη, με το κεφάλι της

σκυμμένο πάνω από ένα φλάουτο. Έπαιζε ένα κέλτικο μοιρολόι. Η μουσική έμοιαζε σαν την πνώ της φωτογραφίας που μόλις είχα τραβήξει."

04 LE WETTSTEIN Γαλλικό Στρατιωτικό Νεκροταφείο Le Wettstein, Γαλλία

"Το κρύο εκείνο το πρωινό που κίνησα για τη γαλλική περιοχή της Αλσατίας και Λωραίνης ήταν τσουχτερό. Οδηγούσα με χαμηλή ταχύτητα, όταν είδα το άγαλμα ενός στρατιώτη πεσμένο στη βάση ενός μνημείου. Σταμάτησα και πλησίασα κοντά, υπνωτισμένη από το παγωμένο χέρι του στρατιώτη που ήταν απλωμένο λες και ήθελε να πει μια τελευταία κουβέντα προτού πεθάνει."

04

